

Politechnika
Wroclawska

HR EXCELLENCE IN RESEARCH

Algorytmy robotyki mobilnej Eksploracja

Janusz Jakubiak

Katedra Cybernetyki i Robotyki

2020/2021

Informacja o prawach autorskich

Prezentacja jest materiałem pomocniczym do kursu Algorytmy robotyki mobilnej. Zawarte w niej informacje, zdjęcia, wykresy i inne są chronione prawami autorskimi autorów lub wydawców. Materiały te są prezentowane w celach edukacyjnych związanych z ww. kursem. Inne ich wykorzystanie w całości lub części wymaga uzyskania zgody właścicieli praw autorskich.

Niniejsza prezentacja zawiera materiały z książki Probabilistic Robotics (S. Thurn et al.)

2

Planowanie i sterowanie probabilistyczne

Motywacja

Zakłócenia informacji wykorzystywanej w podejmowaniu decyzji powodują niepewność efektów wykonywanej akcji.

Jeśli moglibyśmy estymować niepewność informacji – czy moglibyśmy poprawić efekty akcji?

3

Planowanie i sterowanie probabilistyczne

Rozważane typy niepewności

efekty akcji :

- ▶ deterministyczne
- ▶ stochastyczne

percepcja :

- ▶ pełna obserwowalność
- ▶ częściowa obserwowalność

Cel

Zapewnić odporność na zakłócenia nie tylko bieżącej akcji, ale także uwzględnić przewidywaną przyszłą niepewność.

4

Eksploracja (zadanie zbierania informacji)

Bezpośrednim celem akcji robota jest uzyskanie informacji (zmniejszenie niepewności).

Przykłady

- ▶ budowanie siatki zajętości – maksymalizacja informacji o każdym polu
- ▶ przeszukiwanie – wyznaczenie położenia obiektu (np. osoby w budynku)
- ▶ aktywna lokalizacja – poprawa jakości informacji o własnym położeniu

- ▶ Częściowo obserwowalne procesy decyzyjne Markowa (Partially Observable Markov Decision Process, POMDP) – ogólne, lecz złożone obliczeniowo
- ▶ metody specjalizowane

cel – osiągnięcie określonego rezultatu (np. stanu), zwykle z optymalizacją funkcji kosztu

koszt – zmienna opisująca jakość ruchu (dokładność, czas, długość ścieżki itp.)

nagroda elementarna – funkcja opisująca zależność kosztu w pojedynczym kroku od stanu i sterowania

$$r(x, u)$$

współczynnik dyskontujący ($\gamma \in [0, 1]$) współczynnik zależny od czasu

horyzont planowania T – najczęściej: 1, skończony, nieskończony

całkowita nagroda –

$$\sum_{\tau=1}^T \gamma^{\tau} r_{t+\tau}$$

strategia – plan akcji

$$\pi : z_{1:t-1}, u_{1:t-1} \rightarrow u_t(\text{oru}_{t:t+r})$$

nagroda oczekiwana

$$R_T = E \left[\sum_{\tau=1}^T \gamma^{\tau} r_{t+\tau} \right]$$

strategia optymalna

$$\pi^* = \operatorname{argmax}_{\pi} R_T$$

Proces decyzyjny Markowa (MDP)

- ▶ dla modelu stochastycznego ze stanem w pełni obserwowalnym $\pi : x \rightarrow u$
- ▶ optymalizacja zachłanna $T = 1$

$$\pi_1 = \operatorname{argmax}_u r(x, u)$$

z całkowitą przyszłą nagrodą

$$V_1(x) = \gamma \max_u r(x, u)$$

- ▶ czas skończony T

$$\pi_T = \operatorname{argmax}_u \left[r(x, u) + \int V_{T-1}(x') p(x'|u, x) dx' \right]$$

z całkowitą przyszłą nagrodą

$$V_T(x) = \gamma \max_u \left[r(x, u) + \int V_{T-1}(x') p(x'|u, x) dx' \right]$$

Algorytm MDP

korzystając z równania Bellmana

iteracja wartości MDP

for all x do

$$\hat{V}(x) = r_{min}$$

endfor

repeat until convergence

for all x

$$\hat{V}(x) = \max_u \left[r(x, u) + \gamma \int \hat{V}(x') p(x'|u, x) dx' \right]$$

endfor

endrepeat

return \hat{V}

W przypadku dyskretnym: pętla po wszystkich stanach

oczekiwana suma nagród to aktualna nagroda i zdyskontowana suma nagród po wybraniu najlepszej akcji

POMDP

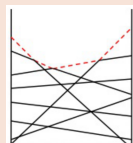
- ▶ stan nie jest obserwowalny, więc jest zastąpiony przez b (*belief*)
- ▶ funkcja wartości

$$V_T(x) = \gamma \max_u \left[r(b, u) + \int V_{T-1}(b') p(b'|u, b) db' \right]$$

- ▶ strategia optymalna

$$\pi_T = \operatorname{argmax}_u \left[r(b, u) + \int V_{T-1}(b') p(b'|u, b) db' \right]$$

- ▶ kluczem do efektywnej implementacji jest eliminacja nieużytecznych stanów

Przybliżone POMDP

Złożoność standardowych POMDP sprawia, że nie nadają się do praktycznego zastosowania w robotyce

Metody przybliżone

- ▶ QMPD – algorytm pomiędzy MDP i POMDP; traktuje stan po pierwszej iteracji jako znany
- ▶ Augmented MDP (ADP) – przekonanie jest reprezentowane przez parametry rozkładu (np. stan i entropię)
- ▶ Monte Carlo MDP (MC-MDP) – analogiczny do filtru cząsteczkowego

Przyrost informacji

- ▶ Oczekiwana informacja $E[-\log p]$
- ▶ Entropia dystrybucji prawdopodobieństwa $p(x)$

$$H_p(x) = - \int p(x) \log p(x) dx \quad \text{lub} \quad - \sum_x p(x) \log p(x)$$

- ▶ Przekonanie $B(b, z, u)$
- ▶ Entropia warunkowa

$$H_b(x'|z, u) = - \int B(b, z, u)(x') \log B(b, z, u)(x') dx'$$

lub: $-\sum_x p(x) \log p(x)$

```
set  $\rho_u = 0$  for all  $u$ 
for i=1 to N do
  sample  $x \sim b(x)$ 
  for all u do
    sample  $x' \sim p(x'|x, u)$ 
    sample  $z \sim p(z|x')$ 
     $b' = \text{BayesFilter}(b, z, u)$ 
     $\rho_u = \rho_u + r(x, u) - \alpha H_{b'}(x')$ 
  endfor
endfor
return  $\text{argmax}_u \rho_u$ 
```

1. Na czym polega zadanie eksploracji?
2. Jak formalnie definiuje się eksplorację?
3. Jakie metody wykorzystywane są w eksploracji? Jaka jest idea ich działania?